

የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት
ማዕከላዊ ነጋሪት ጋዜጣ
MAEKELAWI NEGARIT GAZETE
OF THE CENTRAL ETHIOPIA REGIONAL STATE

ወልቂጤ 3ኛ ዓመት ቁጥር 9

የካቲት 20/ 2016 ዓ.ም

በማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት
የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት

ጠባቂነት የወጣ

Wolqite 3rd Year No 9
February 28 /2024

አዋጅ ቁጥር 9/2016 ዓ.ም

የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት የቴምበር

ቀረጥ አዋጅ

በሰነዶች ላይ የተጣለውን የቴምበር ቀረጥ የኪነ ጥበብ እድገትና የካፒታል እድገት ዝውውርን ለማገዝ በሚያስችል አኳኋን መደንገግ በማስፈለጉ፤ በክልሉ የቴምበር ቀርጥ አከፋፈል ስርዓት በፌዴራል መንግሥት ከፀደቀው የቴምበር ቀረጥ አዋጅ ጋር ተጣጥሞ መደንገግ እንዳለበት በመታመን፤

በሥራ ላይ ያለው የቴምበር ቀረጥ አዋጅ ቁጥር 135/2003 ክልሉ ህገ-መንግስት እና ግብር ህግጋት ጋር የተጣጣመ እንዲሆን በአዲስ አዋጅ መተካት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል ሕገ-መንግስት አንቀጽ 55 ንዑስ አንቀጽ 3 መሰረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል የቴምበር

Proclamation No 9/ 2024

CENTRAL ETHIOPIA REGIONAL STATE

STAMP TAX PROCLAMATION

WHEREAS, it becomes necessary that the stamp duty levied on documents be regulated in such a manner as to aid the development of art and the growth of capital circulation;

WHEREAS, it is believed that the stamp duty distribution system in the region should be regulated in accordance with the stamp duty proclamation approved by the federal government;

WHEREAS, it is found necessary to replace the current stamp duty proclamation No. 135/2011 with a new proclamation so that it is in line with the state constitution and tax laws;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 sub-Article 3 of the Constitution of Central Ethiopia, the following is proclaimed.

SECTION ONE

GENERAL

1. Short Title

This proclamation may be cited as the Stamp

ቀረጥ አዋጅ ቁጥር 9/2016 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2.ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

1. “**ግልግል**” ማለት ስለ ግልግል፣ ስለ እርቅ፣ ስለስምምነት ወይም ስለሌላ ተመሳሳይ ጉዳይ በሁለት ተዋዋይ ወገኖች በተደረገ ስምምነት መሠረት በፍርድ ቤት ሳይሆን በገላጋዮች አልቆ በፁሁፍ የተሰጠ ውሳኔ ነው።
2. “**ማገኛ**” የተወሰነ ነገር በመፈፀሙ ወይም ባለመፈፀሙ ምክንያት የሚቀር ሆኖ አንድ ሰው ለሌላው ገንዘብ ለመክፈል ግዴታ የሚገባበት ማናቸውንም ሰነድ ወይም በምስክር የተረጋገጠ ሆኖ ነገር ግን በትዕዛዝም ሆነ ለአስመጭው የማይክፈልበት አንድ ሰው ለሌላው ገንዘብ ለመክፈል ግዴታ የሚገባበትን ማናቸውም ሰነድ ይጨምራል
3. “**የ ህ ብ ረ ት ስምምነት**” በአንድ ወይም ከአንድ የሚበልጡ የሠራተኞች ማህበራት ወኪሎች እና በአንድ ወይም ከአንድ የሚበልጡ አሰሪዎች ወይም የአሰሪ ማህበራት ወኪሎች ወይም አሰሪዎችን በሚወክሉ ተጠሪዎች መካከል ስለ ሥራ ሁኔታዎች የሚደረግ በፁሁፍ የሰፈረ ስምምነት ነው።
4. “**የሥራ ውል**” ማለት ማንኛው ሰው ደመወዝ እየተከፈለው በአሰሪ መሪነት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ለተወሰነ ወይም ላልተወሰነ ጊዜ ወይም ለተወሰነ ሥራ ለአሰሪው ለመስራት ሲስማማ በሁለቱ መካከል የሚመሠረት ውል ነው።
5. “**ሰ ነ ድ**” ማለት ማንኛውም መብት ወይም ግዴታ የተመሰረተበት፣ የተመዘገበበት፣

duty Proclamation of Central Ethiopia Region State 9/2024

2. Definitions

Unless other ways the context requires, in this proclamation;

- 1) “Award” means a decision in writing submitted by an arbitrators/s/ on reference made otherwise than by order of Court in the course of Suit by parties to Compromise, Conciliation or arbitral submission or other similar matter;
- 2) “Bond” includes any instrument, Where by a person obliges himself to pay money to another, on condition that the obligation shall be void if a specific act is performed or is not performed as the case may be or any instrument attested to by a witness and not payables to order or bearer, where by a person obliges himself to pay money to another;
- 3) “Collective Agreement” means an agreement relating to Conditions of work, Concluded in writing and one or more employers or agents or representatives of employers, organizations;
- 4) “Contract of Employment” means an agreement formed where a persona agrees, directly or indirectly to perform, work for a definite or indefinite period or, piece work in return for remuneration;
- 5) “Instrument” Means a written document by which any right or obligation is or purports to be created, recorded. Transferred,

<p>የተላለፈበት፣ የተወገደበት፣ ልኩ የተወሰነበት ፣ ወይም የተስፋፋበት ወይም የተጠቀሰው ድርጊት ተፈጽሟል የተባለበት ማንኛውም የጽሑፍ ማስረጃ ነው።</p> <p>6. “ቢሮ” ማለት የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል ገቢዎች ቢሮ እና እንደአግባብነቱ በየአስተዳደር እርከኑ የሚገኙ መምሪያዎች፣ ጽ/ቤቶች እና የታክስ ማዕከላትን ይጨምራል</p> <p>7. “ማረጋገጫ” ማለት የህዝብ ጉዳዮችን ለማረጋገጥ ሥልጣን ባለው ሰው በሰነዶች ላይ የሚሰጥ ምስክርነት ነው።</p> <p>8. “ሰው” ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ማንኛውም ድርጅት ነው።</p> <p>9. “ሰነድ ማስፈጸም” ማለት ሰነድ መስራት ማውጣት በሰነዱ የተመለከተውን ማስፈጸም ወይም ሰነዱን ማዛወር ነው።</p> <p>10. “የመያዣ ሰነድ” ማለት በተበዳሪው ወይም ዋሱ ለአበዳሪው በሙሉ ወይም በክፍል ንብረቱን በመያዣነት የሚሰጥበት ሰነድ ነው ።</p> <p>11. “የመተዳደሪያ ደንብ” ማለት እንደአግባብነቱ የመመስረቻ ጽሑፍን ይጨምራል።</p> <p style="text-align: center;"><u>ክፍል ሁለት</u></p> <p style="text-align: center;"><u>ስለ ቴምብር ቀረጥ አከፋፈልና አተማመን</u></p> <p>3. የቴምብር ቀረጥ የሚከፈልባቸው ሰነዶች፤</p> <p>1. የሚከተሉት ሰነዶች የቴምብር ቀረጥ ይከፈልባቸዋል።</p> <p>ሀ/ የማንኛውም የንግድ ማሕበር፣ የኅብረት ሥራ ማሕበር ወይም የማንኛውም ዓይነት ማሕበር መመስረቻ ጽሑፍ መተዳደሪያ ደንብ</p> <p>ለ. ግልግል</p>	<p>extinguished or by which its scope is limited or extended:</p> <p>6) "Bureau" means Central Ethiopia Regional Revenue Bureau and includes departments, offices and tax centers at each administrative level as appropriate.</p> <p>7) “Notaries Act” Means an act of attestation and certification performed by person/s/ authorized to perform such acts.</p> <p>8) “person” means any natural person or any organization irrespective of having juridical personality;</p> <p>9) “Execute Instrument” Means to draw, issue, to cay into effect or to negotiate an instrument;</p> <p>10) “Security Deed” Means any Instrument Where by a borrower or guarantor gives to a lender a charge upon a part or the Whole of this property;</p> <p>11) “Articles of Association” include Memorandum of association;</p> <p style="text-align: center;">SECTION TWO</p> <p style="text-align: center;">CHARGEABLE AND ASSESSMENT OF STAMP DUTY</p> <p>3. Instruments Chargeable with Stamp Duty</p> <p>1) The following instrument shall be chargeable with stamp duty;</p> <p>a/Memorandum and articles of association of anybusiness organization, cooperative or any other form of association;</p> <p>b/ Award;</p>
--	---

<p>ሐ. ማገቻ</p> <p>መያዕቃ ማከማቻ</p> <p>ሠ.ውል፣ ስምምነትና የነዚህ መገለጫዎች ረመያዣ ሰነዶች</p> <p>ሰ. የሕብረት ስምምነት</p> <p>ሸ.የሥራ/ቅጥር/ ውል</p> <p>ቀ. የኪራይ፣የተከራይ አከራይና መሰል መብት የማስተላለፊያ ሰነዶች ጭምር</p> <p>በ. ማረጋገጫ</p> <p>ተ. የውክልና ሥልጣን</p> <p>ቸ. የንብረት ባለቤትነት ማስመዝገቢያ ሰነድ</p> <p>ኀ. በፍርድ ቤት ውሳኔ መሰረት ሀብት የሚወርሱ ወራሾች የንብረት ባለቤትነት ስም ማስመዝገቢያ የሚከፈለው የቴምብር ቀረጥ ዋጋ ላይ 1% ብቻ ይሆናል።</p> <p>ኘ. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)(ነ)የተደነገገው ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ለአቅመ አዳም ያልደረሱ ወራሾች በሞግዚት እንዲተዳደር ሆኖ ከቆዩ በኋላ ወራሾች የድርሻቸውን ንብረት ሲከፋፈሉ ከአሁን በፊት ለስመ ንብረት ዝውውር የከፈሉበት ማስረጃ ከቀረበ በድጋሚ የቴምብር ቀረጥ አይጠየቅበትም።</p> <p>አ. ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት የግለሰብ ስም መጠሪያ በፍርድ ቤት ውሳኔ እንዲቀየር ከተደረገ እና በህግ አስገዳጅነት የግለሰብ መጠሪያ ስሙ መቀየሩን የሚገልጽ ማስረጃ ማቅረብ ከተቻለ የንብረት ባለቤትነት ስም ማስመዝገቢያ የሚከፈለው የቴምብር ቀረጥ ዋጋ ላይ</p>	<p>c/ bonds;</p> <p>d/ ware house bond;</p> <p>e/ Contract and agreements and memoranda thereof;</p> <p>f/ Security deeds;</p> <p>g/ Collective agreement;</p> <p>h/ Contract of employment;</p> <p>i/ Lease; including sub-lease and transferee of similar rights;</p> <p>j/ notaries acts;</p> <p>k/ Power of attorney;</p> <p>L/ Property title registration document</p> <p>m/According to the court decision, the stamp duty shall be only 1% on the value of the property title registration for heirs inheriting wealth.</p> <p>n/Subject to the provisions stipulated in sub-article (1)(m) of this article, after the heirs who have not reached the age of majority have been managed by a guardian, when the heirs divide their property, if evidence is provided that they have paid for the transfer of nominal property before, stamp duty shall not be charged again.</p> <p>o/ If an individual's name is changed by a court order due to force beyond one's capacity, and if evidence can be provided stating that the individual's</p>
--	--

<p>1% ብቻ ይሆናል።</p> <p>2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ፊደል ተራ ቁጥር (ቸ) ስር የሰፈረው ድንጋጌ ቢኖርም በሞት ወይም በሌሎች የፍቺ ምክንያቶች የሁለቱ ተጋቢዎች የጋራ ሀብት የሆነ ማናቸውም የሚንቀሳቀስ ወይም የማይንቀሳቀስ ንብረት ባለቤትነት ከአንደኛው ተጋቢ ወደ ሌላኛው ስም በሚተላለፍበት ጊዜ ለሚፈፀም የስሙ-ንብረት ዝውውር የቴምብር ቀረጥ አይከፈልበትም።</p>	<p>name has been changed, the stamp duty shall be only 1% of the value of the property title registration.</p> <p>2)Notwithstanding the provision under sub-article (1)(L) of this article, no stamp duty shall be paid for the transfer of ownership of any movable or immovable property that is the joint property of the two spouses due to death or other reasons of divorce.</p>
<p>4. የቴምብር ቀረጥ አከፋፈል</p> <p>1. . በአንቀጽ 3 ስር በተመለከተው በእያንዳንዱ ሰነድ ላይ መከፈል የሚገባው የቀረጥ መጠን ከዚህ ጋር በተያያዘውና የዚህ አዋጅ አንድ አካል ሆኖ በሚቆጠረው ሠንጠረዥ ውስጥ እንደተዘረዘረው ይሆናል።</p> <p>2. . አንድ ሰነድ በተደጋጋሚ ተፈጻሚ ሲሆን ሊከፈል የሚገባው የቀረጥ መጠን በዚሁ ሠንጠረዥ ውስጥ የተመለከተው ነው።</p>	<p>4. Payment of stamp duty</p> <p>1) The amount of tax to be paid on each document referred to under Article 3 shall be as listed in the table attached hereto and considered a part of this proclamation.</p> <p>2) When a document is repeatedly enforced, the amount of tax to be paid is indicated in the same table.</p>
<p>5. የተምብር ቀረጥ አተማመን</p> <p>1. በአንድ ሰነድ መሠረት ተፈጻሚ የሚሆነው የመብት ወይም ግዴታ ሊተመን የሚችል ከሆነ በዚሁ ሰነድ ላይ የሚከፈለው የቀረጥ መጠን በሠንጠረዥ ላይ እንደተመለከተው የዋጋው መቶኛ ይሆናል።</p> <p>2. በአንድ ሰነድ መሠረት ተፈጻሚ</p>	<p>5. Rates of stamp duty</p> <p>1) Where the value of the right or obligation executed by means of an instrument can be determined the rate chargeable on such instrument shall be the percentage of such value as specified in the Schedule.</p> <p>2) Where the value of the right or obligation</p>

<p>የሚሆነው መብት ወይም ግዴታሊተመን የማይችል ከሆነ በዚህ ሰነድ ሊከፈል የሚገባው የቀረጥ መጠን በእያንዳንዱ ሰነድ በዚህ ሠንጠረዥ ውስጥ የተመለከተው የቀረጥ መጠን ይሆናል።</p>	<p>executed by means of an instrument cannot be determined the amount chargeable on such an instrument is the fixed amount Specified for each Such instrument in the Schedule.</p>
<p>3. አንድ ሰነድ ላይ ተከፋይ የሚሆነው ቀረጥ በብር ሳይሆን በሌላ ገንዘብ ከሆነ የቀረጥ መጠን የሚሰላው ሰነዱ በተፈጸመበት ቀን በዋለው የምንዛሪ ልክ ነው።</p>	<p>3) Where an instrument is chargeable with stamp duty in respect of any amount expressed in any currency, other than Birr, such amount expressed in any currency, other than Birr, such amount shall be computed on the basis of the prevailing rate of exchange.</p>
<p>4. በስቶክ ወይም በሌላ ዋስትና ባለው ነገር ላይ ሊከፈል የሚገባው የቀረጥ መጠን በዋጋው ላይ ተመስርቶ ከሆነ የቀረጡ መጠን የሚሰላው ሰነዱ በተፈጸመበት ቀን በዋለው አማካይ ዋጋ መሠረት ነው።</p>	<p>4) Where an instrument is chargeable with stamp duty on an ad-valorem basis in respect of any stock or of any marketable security, such amount shall be computed on the average value of the stock or security prevailing at the time when the instrument is made.</p>
<p>5. ብዙ የተለያዩ ነገሮች የተጠቃለሉበት ወይም ብዙ ልዩ ሰነዶች የቆመ ማንኛውም ሰነድ በያዛቸው ልዩ ልዩ ሰነዶች መጠን በዚህ አዋጅ መሠረት በእያንዳንዱ ሰነድ ላይ የሚከፈለው ቀረጥ በመጠቃለል ተደምር ይከፈልበታል።</p>	<p>5) Any instrument comprising or relating to several distinct matters shall be chargeable with the aggregate amount of duties payable in respect of each separate instrument.</p>
<p>6. ሀ. ንብረትን በባለቤትነት ለማስመዝገብ በተቋቋመ ሰነድ ላይ የሚከፈል የቴምብር ቀረጥ የሚተመነው በንብረቱ ሰነድ ውስጥ በተወሰነው የንብረቱ ዋጋ ላይ ሆኖ ዋጋው በቢሮው ተቀባይነት ያገኘ እንደሆነ ነው ።</p>	<p>6) (a) The stamp duty payable on documents transferring titles shall be calculated on the value of the property involved as agreed upon between the transferee and the transferee, provided however that such valuation is approved by the bureau.</p>
<p>ለ. ለቴምብር ቀረጥ አከፋፈል ሲባል በቀረበው የንብረት ሰነድ የንብረት ባለቤትነት የማስተላለፍ የስምምነት ውል ላይ የተመለከተውን ዋጋ ቢሮው ያልተቀበለው እንደሆነ ተገቢው የቴምብር ቀረጥ</p>	<p>(b) Where the value of the instrument of the value agreed between the transfer and the transferee is not acceptable to bureau, the value of the property involved in the</p>

የሚከፈልበት የንብረቱ ዋጋ በወቅታዊ የገበያ ዋጋ መነሻ በቢሮ ይወሰናል፡፡

6. የክፍያ ግዴታ

1. . ከዚህ በታች በተመለከቱት ንዑስ አንቀጾች በሌላ አኳኋን ካልተገለጸ በስተቀር በአንድ ሰነድ ተጠቃሚ የሆነው ሰው ሰነዱ ላይ የሚተመነውን የቴምብር ቀረጥ የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡
2. . በኢትዮጵያ ውስጥ ሰነዱ የሚሠራው የሚሰጠው ሰው ሰነዱ እንደተፈጸመ የቴምብር ቀረጡን የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡ ሆኖም አንድ ሰነድ የተሠራው ወይም የተሰጠው ከኢትዮጵያ ውጭ ከሆነ የቴምብር ቀረጡን የመክፈል ግዴታ ያለበት ሰነዱን ኢትዮጵያ ውስጥ መጀመሪያ ያስፈጸመ ሰው ነው፡፡
3. .በኪራይ ውል ውስጥ የተለየ ስምምነት ከሌለ በስተቀር በኪራይ ውል ላይ የሚከፈለውን የቴምብር ቀረጥ የመክፈል ግዴታ ያለበት ተከራይ ነው፡፡
4. .በመያዣ ሰነድ ላይ የሚከፈለውን የቴምብር ቀረጥ ተበዳሪው የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡
5. .በንብረት ባለቤትነት ስም ማስመዝገቢያ ሰነድ ላይ ሊከፈል የሚገባውን የቴምብር ቀረጥ ሌላ ስምምነት ከሌለ በስተቀር የመክፈል ግዴታ ያለበት የንብረት ባለቤትነት የሚመዘገብለት ሰው ይሆናል፡፡

transferee of title shall, for the purpose of calculating the stamp duty, be determined by a special committee which shall be appointed for such purposes by bureau.

6. Liability

- 1) Unless otherwise provided here in the beneficiary of an instrument shall be liable to pay the stamp duty imposed on the document.
- 2) The person making /drawing/ or issuing an instrument in Ethiopia shall, upon its execution, be liable for the payment of stamp duty; provided however, that when an instrument is make/drawn/ of issued outside Ethiopia the person who is first executing it in Ethiopia shall be liable for the payment of stamp duty.
- 3) Unless otherwise specified in the lease agreement the stamp duty in respect of the lease agreement shall be paid by the lessee.
- 4) The borrower shall be liable for the payment of stamp duty Chargeable on Security deeds.
- 5) The transferee shall unless otherwise agreed be liable for the payment of stamp duty chargeable on documents transferring title to property.

<p>6. ውል ወይም ስምምነት የሚመሰርቱ ወገኖች ለቴምብር ቀረጥ በጋራና በተናጠል ተጠያቂ ይሆናሉ።</p> <p>7. . በቅጥር ውል ላይ የሚከፈለውን የቴምብር ቀረጥ የመክፈል ግዴታ የአሰሪው ነው።</p> <p>8. . ገዳያቸውን በግልግል የሚያስወስኑ ወገኖች ለቴምብር ቀረጥ አከፋፈል በጋራና በተናጠል ተጠያቂ ይሆናሉ።</p> <p>9. . በህብረት ስምምነት ላይ ለሚከፈለው የቴምብር ቀረጥ አሰሪውና ሠራተኞቹ በጋራና በተናጠል ተጠያቂ ይሆናሉ።</p>	<p>6) Parties to a contract or to an agreement are jointly and severally liable for the payment of stamp duty thereon.</p> <p>7) The employer shall be liable for the payment of stamp duty on contracts of employment.</p> <p>8) Parties to an award are jointly and severally liable for the payment of stamp duty thereon.</p> <p>9) The employer and employees are jointly and severally liable for the payment of stamp duty on collective agreement.</p>
<p>7. ቀረጡ የሚከፈልበት ጊዜና ሁኔታ</p> <p>1. የቴምብር ቀረጥ የሚከፈለው በሚከተለው ጊዜና ሁኔታ ነው።</p> <p>ሀ. በመመስረቻና መተዳደሪያ ጽሑፎች ከምዝገባ በፊት በምዝገባ ጊዜ</p> <p>ለ. በግልግል ውሳኔው ከመሰጠቱ በፊት ወይም በሚሰጥበት ጊዜ</p> <p>ሐ. በውል ወይም በስምምነት ሰነዶች ላይ ከመፈረማቸው በፊት ወይም በሚፈረሙበት ጊዜ</p> <p>መ. በኪራይ ወይም በተከራይ አከራይ ውል ላይ ውሉ ከመፈጸሙ በፊት ወይም በሚፈጸምበት ጊዜ</p> <p>ሠ. በማረጋገጫ ሰነድ ላይ ማረጋገጫ በሚሰጥበት ጊዜ</p> <p>ረ. በመያዣ ሰነድ ላይ ከመፈረሙ በፊት ወይም በሚፈረምበት ጊዜ</p>	<p>7. Time and manner of payment</p> <p>1) the stamp duty shall be paid:</p> <p>a/ on memorandum and articles of association, before or at the time of registration;</p> <p>b/ on awards, before or at the time of issuance of the award;</p> <p>c/ on contracts or agreements, before or at the time of signature;</p> <p>d/ on leases, or sub-leases, before or at the time of signature;</p> <p>e/ on notaries acts at the time of issuance;</p> <p>f/ on security deeds, before or at the</p>

<p>ሰ. በንብረት በለቤትነት ስም ማስመዝገቢያ ሠነድ ላይ የማስመዝገብ ተግባር ከመፈፀሙ በፊት ወይም በሚፈፀምበት ጊዜ፤</p> <p>2. ሀ. የሚከፈለው የቴምብር ቀረጥ ከብር 50 በታች በሚሆንበት ጊዜ ክፍያው ተገቢውን ዋጋ የያዘውን ቴምብር በመለጠፍ ይፈጽማል።</p> <p>ለ. የሚከፈለው የቴምብር ቀረጥ ከብር 50 የበለጠ ሲሆን ወይም የሰነዱ ዓይነትና ሁኔታ ለየት ያለ አሠራርን ሲጠይቅ መስተዳድር ምክር ቤት በሚሠጠው መመሪያ መሠረት ቴምብር ከመለጠፍ በሌላ መንገድ ቀረጡ እንዲከፈል ሊደረግ ይችላል።</p> <p>3. ሀ. የቀረጥ ቴምብር በተለጠፈበት ሰነድ የሚሠራ ወይም የሚቀበል ሰው በዚህ ቴምብር ሁለተኛ እንዳይሠራ መሰረዝ አለበት።</p> <p>ለ. ቴምብር የተለጠፈበትን ሰነድ የሚቀበሉ ሰዎች ስለቴምብሩ አሠራር በቢሮው በሚወሰነው መሠረት ይፈጽማሉ።</p> <p>ሐ. በሰነድ ላይ የተለጠፈ ቴምብር ቢሮው በሚወሰነው መሠረት ካልተሠረዘ ሰነዱ ቴምብር እንዳልተለጠፈበት ይቆጠራል። በዚህ ምክንያት የሚመጣው ኃላፊነት የሚወድቀው በባለጉዳይ ላይ ሳይሆን የቀረጥ</p>	<p>time of signature;</p> <p>g/ on documents of title to property, before or at the time issuance is effected</p> <p>2) a/ The payment of stamp duty under Birr 50 shall be effected by affixing stamp of appropriate value to the instrument.</p> <p>b/ when the stamp duty exceeds Birr 50 where the type and nature of instrument so requires, the revenue authority may be directive provide that stamp duty be paid by means other than affixing stamp.</p> <p>3)a/ whoever executes or receives an instrument bearing an adhesive stamp shall at the time of execution cancel the same so, that it cannot be used again.</p> <p>b/ persons required to cancel the adhesive stamp cancel it in such manner as will be prescribed by the Regional revenue authority.</p> <p>c/ Any instrument bearing an adhesive stamp which has not been canceled as prescribed by the revenue authority shall be unstamped. The responsibility arising from the non cancellation of the stamp shall be on the person executing or receiving the instrument bearing an</p>
---	--

<p>ቴምብር በተሰጠበት ሰነድ በሚሰጠው ወይም በሚቀበል ሰው ላይ ይሆናል።</p>	<p>adhesive stamp and not on the person submitting the document for execution.</p>
<p>8. ቢሮው</p> <p>1. በዚህ አዋጅ መሠረት የተወሰነውን ቀረጥ ለመሰብሰብና ይህን አዋጅ ለማስፈጸም፤</p> <p>2. ቀረጥ ከፋዮች ስለቀረጡ አወሳሰን የሚረዱ መዛግብትን፤ ደብተሮችን፤ ወረቀቶችንና ማንኛውንም ልዩ ልዩ ሠነዶችንና ውሳኔዎች እንዲያቀርቡ ለማድረግና ለመመርመር አስፈላጊ ሆኖ ያገኘውን ጉዳዩ የሚመለከተው ሰው ራሱ ቀርቦ እንደሚያስመረምር ወይም እንዲያስረዳ ለማዘዝ፤</p> <p>3. ጉዳዩ የሚመለከተው ቀረጥ ከፋይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ በተመለከተው መሠረት ለመፈጸም ፈቃደኛ ሳይሆን በቀረ ጊዜ ቀረጡን በግምት ለመወሰንና ለመሰብሰብ ስልጣን ተሰጥቶታል።</p> <p>4. ቢሮው ለአገልግሎት ቅልጥፍና የቴምብር ቀረጥ መሰብሰብ በሚያስፈልግባቸው ሴክተሮች የቀረጥ ገቢ የመሰብሰብ ውክልና ሊሰጥ ይችላል።</p>	<p>8. The Bureau</p> <p>1) Collect the stamp duty determined under and implement the provisions of this proclamation</p> <p>2) Require persons liable to pay stamp duty to submit for its inspection any register and books, papers, documents and proceedings necessary for the determination of stamp duty, or where necessary to require the attendance of such persons who shall give the necessary explanation in the course of its inspection of such records;</p> <p>3) To determine by estimation and collect the stamp duty payable under this proclamation if the concerned person failed to comply with its requests provided in sub article /2/ of this article.</p> <p>4) For expeditious service, the bureau may delegate sectors in which collection stamp duty is necessary.</p>
<p>9. ይግባኝ የማቅረብ መብት</p> <p>ቢሮው በወሰነው የቴምብር ቀረጥ መጠን ላይ የማይስማማ ቀረጥ ከፋይ ቢሮው ውሳኔውን በፅሁፍ ካስታወቀበት ቀን አንስቶ በ30 ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለአቤቱታ አጣሪ ኮሚቴ አቅርቦ በውሳኔው</p>	<p>9. Right to appeal</p> <p>A tax payer who dissatisfied with the amount of stamp duty assessed by bureau may, within 30 days from the date of notification of the decision rendered in writing make an appeal</p>

<p>ካልተስማማ ለግብር ይግባኝ ኮሚሽን ማቅረብ ይችላል።</p>	<p>against the decision to the review team or to the appeal committee.</p>
<p>10. መቀጫን ስለማንላት</p> <p>በቀረጥ ከፋይ ላይ የተጣለን አስተዳደራዊ መቀጫ ቢሮው በቢሮው ደንብ መሠረት በሙሉ ወይም በከፊል እንዲነሳ ለማድረግ ይችላል።</p>	<p>10. Waiver of penalty</p> <p>Administrative penalties may be waived wholly or partly in accordance with the directives issued by the tax Authority.</p>
<p>11. ለግብር ይግባኝ ኮሚሽን ስለሚቀርብ ይግባኝ</p> <p>1. ማንኛውም የቴምብር ቀረጥ አወሳሰን ላይ ቅር የተሰኘ ታክስ ከፋይ ለግብር ይግባኝ ኮሚሽን ማቅረብ ይችላል፤</p> <p>2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የሚቀርብ ይግባኝ፤</p> <p>ሀ/ ቀረጥ ከፋዩ አከራካር የሆነውን የቴምብር ቀረጥ መጠን 50%(ሃምሳ ፐርሰንት) ለቢሮው ካስያዘ እና</p> <p>ለ. የቀረጥ ውሣኔ ማሰታወቂያው ወይም በአቤቱታ አጣሪ ቡድን የተሰጠው ውሣኔ ለታክስ ከፋዩ በደረሰው በ30 ቀን ውስጥ ካላቀረበ በግብር ይግባኝ ኮሚሽን ተቀባይነት አይኖረውም።</p> <p>3. በገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር <u>10/2016</u> ስለ ይግባኝ የተደነገጉት እንደአግባብነታቸው በዚህ አዋጅ መሠረት ለሚቀርብ ይግባኝ ተፈጻሚ ይሆናል።</p> <p>12. የግብር ይግባኝ ኮሚሽን ውሣኔን በመቃወም ስለሚቀርብ ይግባኝ</p> <p>1. የግብር ይግባኝ ኮሚሽን የሰጠው ውሣኔ በሕግ ረገድ ስህተት ነው በማለት</p>	<p>11. Appeals to the Tax Appeal commission</p> <p>1) Any taxpayer who objects to an assessment of stamp duty may appeal to the tax Appeal commission.</p> <p>2) No appeal under sub-article (1) of this Article may be accepted by the Tax Appeal commission unless.</p> <p>a/ A deposit of 50% of the disputed amount is made to the bureau, and</p> <p>b/ The appeal is lodged within 30 days following the day of receipt of the assessment notice or the decision of the review Team.</p> <p>3)The Provisions of the income tax proclamation No 10/2024 relating to appeal shall, relevant to, apply to appeals submitted under this proclamation</p> <p>12. Appeals against Decisions of the Tax Appeal Commission.</p> <p>1) Any party dissatisfied with the decision of the tax Appeal commission may appeal to the competent court of appeal on the round</p>

<p>ያልተስማማ ማንኛውም ተከራካሪ ወገን የግብር ይግባኝ ኮሚሽን ውሣኔ በደረሰው በ30 ቀናት ውስጥ ስልጣን ላለው ፍርድ ቤት ይግባኝ ሊቀርብ ይችላል፡</p> <p>2. ይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት በሕግ ረገድ ያነሳውን ክርክር መርምሮ ውሣኔ በመስጠት ጉዳዩን ለግብር ይግባኝ ኮሚሽን ይመልስለታል፡፡</p> <p>3. በይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት ውሣኔ ቅር የተሰኘ ወገን ውሣኔው በተሰጠ በ30 ቀን ውስጥ ለበላይ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላል፡፡</p>	<p>that it is erroneous on matter of law within 30 days from the date of receipt of the decision of the Tax Appeal commission.</p> <p>2) The appellate court examines the argument raised in terms of law and gives a decision and returns the case to the tax appeal commission.</p> <p>3) A party who is dissatisfied with the decision of the appellate court may lodge an appeal to the next court of appeal within 30 days from the date of the decision.</p>
<p>13. የቴምብር ቀረጥ አለመክፈል የሚያስከትለው ውጤት</p> <p>1. ማንኛውም ሠነድ በዚህ አዋጅ መሠረት ትክክለኛ የቴምብር ቀረጥ ካልተከፈለበት በስተቀር በውል ወይም በሕግ ማስረጃ የመቀበል ስልጣን ባለው ሰው ወይም የመንግሥት መ/ቤት ዘንድ በማስረጃነት ተቀባይነት አይኖረውም፤ ምልክት አይደረግበትም ወይም ማረጋገጫ አይሰጥበትም፡፡</p> <p>2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ የተደነገገው በወንጀል ፍርድ ቤት በሚታይ ክርክር በማስረጃነት የሚቀርቡ ሠነዶችን አይመለከትም፡፡</p> <p>3. በዚህ አዋጅ መሠረት በመረጃነት ተቀባይነት ያላገኙ ሠነዶች ሊከፈልባቸው የሚገባው ቀረጥ በሁለት እጥፍ ተከፍሎባቸው በመረጃነት ሊቀርቡ</p>	<p>13. Effect of Non-payment of Stamp Duty</p> <p>1) No instrument chargeable with stamp duty shall be admitted in evidence for any purpose by any person having, by law or consent of parties, authority to receive evidence or shall noted upon or authenticated by any such person or public office, unless such instrument is duly stamped.</p> <p>2) Sub-Article/1/ of this Article shall not affect the Validity of the instrument when submitted has evidence in any proceeding in a criminal court.</p> <p>3) Any instrument inadmissible in evidence in accordance with this proclamation shall be admitted in evidence on payment of two times the amount due which shall not be</p>

ይችላል፤ ሆኖም በዚህ ሁኔታ የሚከፈለው ቀረጥ ከ 10 ብር ማነስ የለበትም፡፡	less than 10 Birr
4. ከዚህ በላይ በተመለከቱት ንዑስ አንቀጾች የተወሰነው ቅጣት ተፈጻሚ መሆን በዚህ አዋጅ አንቀጽ መሠረት ከመክሰስ አያግድም፡፡	4) The application of any penalty pursuant to the foregoing sub-Articles Shall not bar the Prosecution of any person in accordance with Article of this proclamation.
14. ከቀረጥ ነፃ መሆን	14. Tax exemption
1. የክልሉ መስተዳደር ምክር ቤት በቂ ምክንያት ሲቀርብለት ከቴምብር ቀረጥ ነጻ ሊያደርግ ይችላል፡፡	1) The regional administrative council may exempt from stamp duty when sufficient reason is presented to it.
2. የአስመጨነት የንግድ ስራ ፈቃድ ያላቸው ነጋዴዎች ለሽያጭ የሚያስመጡት ንብረት በአስመጨዎቹ ስም በሚመዘገብበት ጊዜ የቴምብር ቀረጥ አይከፈልበትም፡፡	2) Traders with import business license are exempt from stamp duty when the property they import for sale is registered in the name of the importer.
3. መንግስት ባጸደቃቸው ዓለም አቀፍ ስምምነቶች እና ኮንቪንሽኖች መሰረት ሰነዶች ከቴምብር ቀረጥ ነጻ ሊደረጉ ይችላሉ፡፡	3) According to international agreements and conventions approved by the government, documents may be exempted from stamp duty.
4. የአክሲዮን ድርሻ የምስክር ወረቀት ሲመዘገብ የቴምብር ቀረጥ አይከፈልም፡፡	4) Stamp duty is not payable on registration of share certificates.
5. የክልሉ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 25/2016 ተፈጻሚ የሚሆንባቸው የመንግሥት መ/ቤቶች ከቴምብር ቀረጥ ክፍያ ነፃ ናቸው፡፡	5) Government offices to which the State Government's Financial Management proclamation No.25/ 2024 is applicable are exempt from stamp duty.
15. ቅጣት	15. Penalty
1. ማንኛውም ሰው፡- ሀ. ማናቸውንም ቀረጥ ሊከፈልበት የሚገባውን ሠነድ ተገቢው ቴምብር	1) Any person: a/ Executing or signing otherwise than

<p>ሳይለጠፍበት ያስፈፀመ ወይም ከምስክርነት በቀር የፈረመ እንደሆነ፤ ለተገቢውን ቀረጥ እንዳይከፍል ለማድረግ በማሰብ የአንድን ሠነድ እውነተኛ ሁኔታ የደበቀ እንደሆነ፤ ጥፋተኝነቱ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከብር 25,000 ብር /ሃያ አምስት ሺ ብር/ በማያንስና 35,000 ብር /ሰላሣ አምስት ሺ ብር/ በማይበልጥ መቀጫ እና አግባብ ባለው የወንጀል ህግ ድንጋጌ መሰረት ይቀጣል፡፡</p> <p>2. ማንኛውም ሰው፤</p> <p>ሀ. ቴምብር ወይም ቴምብር የተለጠፈበት ወረቀት ለመሸጥ ተፈቅዶለት በዚህ አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦችን ወይም መመሪያዎችን የጣሰ እንደሆነ ወይም፤</p> <p>ለ. ቴምብር ወይም ቴምብር የተለጠፈበት ወረቀት ለመሸጥ ሳይፈቀድለት የሸጠ ወይም ለመሸጥ ያቀረበ እንደሆነ ጥፋተኝነቱ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከብር 5000 ብር / አምስት ሺ ብር/ በማያንስና ከብር 20,000 ሺህ ብር /ሃያ ሺ ብር/ በማይበልጥ በገንዘብ መቀጫ እና አግባብ ባለው የወንጀል ህግ ድንጋጌ መሰረት ይቀጣል፡፡</p> <p>16. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ</p> <p>ይህ አዋጅ ከመጽናቱ በፊት በሞትም ሆነ በሌሎች የፍቺ ምክንያቶች መነሻነት የባልና ሚስት የጋራ ሀብት ክፍፍልን ተከትሎ ለባለድርሻዎች ከሚፈፀም የስሙ-</p>	<p>as a witness documents Chargeable with stamp duty without the same being stamped.</p> <p>b/ Who with intent to defraud the appropriate payment of duty conceals facts bearing on the true nature of any instrument Shall be liable on conviction to a fine not less than Birr 25,000 and not exceeding Birr 35,000 and punished according to the penal law.</p> <p>2) Any person who:-</p> <p>a/ Appointed to sell stamps or stamps or stamped papers disobeys Regulations or directives issued under this proclamation or</p> <p>b. Not so appointed sells or offers for sale stamps or stamped papers, shall be liable on conviction to a fine not less than Birr 5,000 and exceeding Birr 20,000 and liable to relevant provision of criminal law;</p> <p>16.Transitional Provision</p> <p>Prior to the validity of this proclamation, the stamp duty payment issues which are pending before the appropriate parties and which are</p>
---	--

<p>ንብረት ዝውውር ጋር የተያያዙና አግባብ ላላቸው አካላት ቀርበው በመታየት ላይ ያሉ የቴምብር ቀረጥ አከፋፈል ጉዳዮች በዚህ አዋጅ መሰረት እየተስተናገዱ እልባት እንዲሰጣቸው ይደረጋል።</p> <p>17. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች</p> <p>ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረኑ ማናቸውም ሕጎች በዚህ አዋጅ የተሸፈኑ ጉዳዮችን በተመለከተ ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።</p> <p>18. ደንብና መመሪያ ስለማውጣት</p> <p>1. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ይህንን አዋጅ በሥራ ላይ ለማዋል የሚያስፈልጉትን ደንቦች ሊያወጣ ይችላል።</p> <p>2. ቢሮው ይህንን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የሚወጡትን ደንቦች ለማስፈጸም የሚረዱ ዝርዝር መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።</p> <p>19. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ</p> <p>ይህ አዋጅ በማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል መንግስት የማዕከላዊ ነጋሪት ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።</p> <p>ወልቂጤ የካቲት 20 ቀን 2016 ዓ.ም</p> <p>እንዳሻው ጣሰው</p> <p>የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል መንግስት ፕሬዝደንት</p>	<p>related to the transfer of property to the shareholders following the division of the common wealth of the husband and wife due to death or other reasons of divorce shall be dealt with and settled according to this proclamation.</p> <p>17. Inapplicable Laws</p> <p>Any laws which are inconsistent with provisions of this proclamation shall not apply with respect to matters provided for in this proclamation.</p> <p>18. Power to issue Regulation & Directive</p> <p>1)The administration council of the region may issue Regulation necessary for the implementation of this proclamation.</p> <p>2)The Bureau may promulgate detailed directives for the enforcement of this proclamation and the regulations issued pursuant to sub-Article (1) of this Article.</p> <p>19. Effective Date</p> <p>This proclamation shall be effective from the date of its publication on Central Ethiopia Regional Negarit Gazeta.</p> <p>Done at welkite, Feb 28/2024</p> <p>Endashaw Tasew</p> <p>President of the Central Ethiopia Regional State</p>
---	--

